

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2017
Α.Π.: 21 / 242/ 57358

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
- Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝ: - Βλέπε πίνακα κ.κ. Βουλευτών

Ε.Δ.: - Διπλωματικό Γραφείο Πρωθυπουργού
- Διπλωματικό Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
- Διπλωματικά Γραφεία κ.κ. Υφυπουργών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Γραφεία κ.κ. Α' και Γ' Γεν. Διευθυντών
- Α4 Διεύθυνση
- Γ1 Διεύθυνση
- Υπηρεσία Ενημέρωσης και Δημόσιας Διπλωματίας

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 968 από 6.11.2017 Ερώτηση Βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας

1. Αντιπαρέρχομαι τον άκρως αντιθεσμικό χαρακτήρα της πρακτικής να πληροφορείται ο αποδέκτης της ερώτησης την ύπαρξη και το περιεχόμενο αυτής από τον τύπο πριν αυτή του περιέλθει αρμοδίως από τις υπηρεσίες της Διεύθυνσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής.
2. Ως προς την ουσία της ερώτησης: αναμφισβήτητα, η τουρκική παραβατικότητα κλιμακώνεται συνεχώς, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο κίνδυνος ενός «ατυχήματος» στο Αιγαίο. Ειδικά οι παραβιάσεις του εθνικού εναέριου χώρου, οι οποίες μετά από μια τριετή περίοδο σχετικής κάμψης, κατά το διάστημα 2011-2013, κατά τους πρώτους μήνες του 2017 ξεπέρασαν ακόμα και τα επίπεδα του 2014, οπότε άρχισε να παρατηρείται η κάθετη αύξησή τους. Να σημειωθεί ότι παρόμοια-αν και μικρότερη- έντονη τουρκική παραβατικότητα, είχε να εκδηλωθεί στο Αιγαίο από την περίοδο 2008-2010. Ιδιαίτερα ανησυχητικές είναι και οι παραβιάσεις των εθνικών χωρικών υδάτων, οι οποίες είναι οι υψηλότερες της τελευταίας δεκαετίας. Η αύξηση αυτή της τουρκικής παραβατικότητας σχετίζεται βεβαίως και με την εν γένει πολιτική κατάσταση στη γείτονα την επαύριο του αποτυχημένου πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 2016.
3. Την ίδια περίοδο καταγράφονται υψηλοί τόνοι ρητορικής και συνθηματολογίας με έντονο το στίγμα της αναθεωρητικής πολιτικής της Τουρκίας συνολικά στην ευρύτερη περιοχή. Η αμφισβήτηση της Συνθήκης της Λωζάννης είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Γενικότερα, όπως έχω επισημάνει πολλές φορές, το πολιτικό και κοινωνικό σκηνικό στην Τουρκία, ειδικά μετά το πραξικόπημα, χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη νευρικότητα και ενίσχυση των

αναθεωρητικών τάσεων τόσο στους υψηλόβαθμους κυβερνητικούς κύκλους όσο και σε πολύ μεγάλο τμήμα της αντιπολίτευσης.

4. Παρά ταύτα, το τελευταίο διάστημα, μετά τη συνάντηση Τσίπρα-Ερντογάν, που πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο (12-15 Μαΐου 2017) με ελληνική πρωτοβουλία, έπεσαν οι τόνοι, τουλάχιστον εκ μέρους των αξιωματούχων της τουρκικής κυβέρνησης, ειδικά ως προς το θέμα της Συνθήκης της Λωζάννης. Ως γνωστόν, κατά την προαναφερθείσα συνάντηση ο Τούρκος Πρόεδρος συμφώνησε με την αδήριτη ανάγκη πλήρους σεβασμού της Συνθήκης της Λωζάννης. Αυτό αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι οι επαφές ανάμεσα στην Ελλάδα και στην Τουρκία είναι απαραίτητες και χρήσιμες για την αποκλιμάκωση της έντασης στις σχέσεις των δύο χωρών. Στο ίδιο πλαίσιο, ιδιαίτερης σημασίας ήταν η επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας, κ. Προκόπη Παυλόπουλου, στην Κωνσταντινούπολη, όπου στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής του ΟΣΕΠ (21-22 Μαΐου 2017) είχε προγραμματισθεί συνάντηση με τον Τούρκο Πρόεδρο. Αν και η συνάντηση δεν πραγματοποιήθηκε τελικώς, εξαιτίας αδιαθεσίας του Τούρκου Προέδρου, εκτιμάται ότι η υψηλή προστιθέμενη αξία της επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν επηρεάστηκε από το γεγονός αυτό. Προς την ίδια κατεύθυνση, αυτή της μείωσης της έντασης, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός δέχθηκαν στις 19 Ιουνίου 2017 τον Τούρκο Πρωθυπουργό, Μπιναλί Γιλντιρίμ, στην Αθήνα.
5. Ακριβώς λοιπόν, επειδή η κλιμάκωση της έντασης προκαλεί εύλογες ανησυχίες, είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαία η ενεργοποίηση της Διπλωματίας ώστε να πέσουν οι τόνοι. Διότι αν σιγήσει η Διπλωματία, δεν θα υπάρχει πλέον αντίλογος στις εκατέρωθεν ανεύθυνες φωνές με ότι αυτό συνεπάγεται ως προς το ενδεχόμενο ενός «ατυχήματος».
6. Πάγια επιδίωξη της Αθήνας είναι η μετατροπή των ελληνοτουρκικών σχέσεων από αντιπαραθετικές σε συνεργατικές. Απαραίτητη προϋπόθεση ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου και να κρατηθούν ανοικτοί οι δίαυλοι επικοινωνίας με την τουρκική πλευρά ώστε να στηθούν γέφυρες συνεργασίας. Αυτός ήταν ο στόχος της τελευταίας επίσκεψής μου στην Τουρκία και των συναντήσεων μου με τον Τούρκο Πρόεδρο και τον Τούρκο ομόλογό μου.
7. Να σημειώσω στο σημείο αυτό ότι οι σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας παρουσιάζουν εδώ και τουλάχιστον ένα έτος σαφή σημάδια στασιμότητας. Είναι χαρακτηριστικό ότι το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας (ΑΣΣ) που από το 2010 έχει συνεδριάσει δύο φορές στην Ελλάδα και δύο στην Τουρκία, έχει να συγκληθεί από το 2016. Επίσης, σταμάτησαν εδώ και ενάμιση χρόνο οι διερευνητικές επαφές και οι επαφές μεταξύ των στρατιωτικών των δύο χωρών. Επιπλέον, διμερής συνάντηση Ελλάδας-Τουρκίας σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών, είχε να πραγματοποιηθεί από πέρυσι το καλοκαίρι, όταν μετά το πραξικόπημα στην Τουρκία, είχα προκαλέσει τον Τούρκο ομόλογό μου Μεβλούτ Τσαβούσογλου στην Κρήτη. Επισημαίνω ότι κατά τη διάρκεια της πρόσφατης επίσκεψής μου στην Τουρκία, συμφωνήθηκε, η σύγκληση του ΑΣΣ το πιθανότερο εντός του Φεβρουαρίου του 2018, καθώς και η επανέναρξη των επαφών μεταξύ των δύο Υπουργείων Εξωτερικών σε όλα τα επίπεδα της υπηρεσιακής ιεραρχίας, ανά εξάμηνο. Επιπλέον, συμφωνήθηκε η επανεκκίνηση των επαφών μεταξύ επιτροπών στρατιωτικών, προκειμένου να συζητηθούν θέματα (στρατιωτικών) Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ). Προς επίρρωση της θέσης ότι οι επαφές και συνομιλίες με την τουρκική πλευρά επιδρούν θετικά στην αποκλιμάκωση της έντασης επισημαίνω τέλος ότι το χρονικό διάστημα αμέσως μετά την επίσκεψη μου στην Τουρκία, καταγράφηκε σαφής μείωση των τουρκικών παραβάσεων-παραβιάσεων.
8. Ομολογώ ότι δεν αντιλαμβάνομαι πλήρως το σκοπό της παρούσας ερώτησης, ίσως επειδή στερείται πρότασης/εισήγησης για την ακολουθούμενη πολιτική έναντι της Τουρκίας. Τάσσεσθε, επί της αρχής, υπέρ της διακοπής κάθε συνομιλίας και επαφής με την Τουρκική πλευρά ή και με όλες τις χώρες με τις οποίες έχει διαφορές η Ελλάδα; Είστε θιασώτες μιας πολιτικής «σύγχρονου απομονωτισμού»; Οφείλω πάντως να επισημάνω ότι ακόμα και αν η

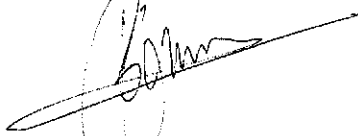
Ελλάδα ακολουθούσε μια τέτοια πολιτική τα προβλήματα που περιγράφετε όχι μόνον θα συνέχιζαν να υπάρχουν, αλλά θα διογκώνονταν, ενδεχομένως με ακόμα πιο πολύ επικίνδυνες συνέπειες.

9. Σας διαβεβαιώνω πάντως ότι η Ελληνική Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εξωτερικών «δεν αφήνει να πέσει κάτω τίποτα» στο όνομα της συνεννόησης και της ειρηνικής διευθέτησης των όποιων διαφορών με τις γειτονικές χώρες. Θα συνεχίσει αταλάντευτη να υπερασπίζεται τα εθνικά δίκαια και τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας όπως έχει πράξει μέχρι σήμερα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

Ακριβές αντίγραφο
Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2017

Βασίλειος Κονιάκος
Σύμβουλος Πρεσβείας Β΄